

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Granskningsrapport
Region Dalarna

KPMG AB

2020-04-07

Antal sidor 15

Region Dalarna

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Rapport

2020-04-07

Innehållsförteckning

1	Inledning och sammanfattning	2
1.1	Ekonomiskt utfall	2
1.2	Räkenskaperna och årsredovisningen	3
1.3	Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål	3
1.4	Rekommendationer	4
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte och revisionsfråga	4
2.2	Revisionskriterier	4
2.3	Metod och avgränsningar	5
2.4	Ansvarig nämnd	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Årsredovisningen	6
3.2	Redovisningsprinciper	8
3.3	Balanskrav	8
3.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	9
3.5	Resultaträkning	11
3.6	Balansräkning	13
3.7	Kassaflöde	14
3.8	Investeringsredovisning	15

1 Inledning och sammanfattning

Vi har av Region Dalarnas revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2019. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019.

Regionens revisorer ska enligt 12 kap KL¹ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag har varit att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Vid tidpunkten för denna rapport avlämnande präglas Region Dalarna och hela mänskligheten av Corona-pandemin, vilket föranleder några kommentarer:

- Viktigast av allt just nu är att bromsa smittspridningen, vårda sjuka och ha beredskap för ökande och akuta behov.
- Så småningom behöver en förnyad analys göras över den framtida dimensioneringen av vård och beredskap för vård.
- Ekonomin i den framtida verksamheten kommer att påverkas både av minskade skatteintäkter och ökade kostnader.
- Styrnings- och ledningsfrågor behöver ges ytterligare ökat fokus. Den löpande verksamheten utan pandemi klarar inte att leverera vård enligt vårdgarantin.

1.1 Ekonomiskt utfall

Det redovisade resultatet justerat för poster av tillfällig karaktär är ett överskott på 7 mnkr vilket är 93 mnkr lägre än budget. I resultatet ingår även riktade statsbidrag som är 157 mnkr högre än budget. Vissa statsbidrag ger genom sin konstruktion en eftersläpning mellan kostnad och bidrag. Delar av de bidrag regionen intäktsfört 2019 avser kostnader som regionen haft före 2019 och det är vår bedömning att regionens faktiska resultat för 2019 är ett underskott.

I förhållande till budget avviker verksamhetens nettokostnader negativt med -69 mnkr, varav avskrivningar -30 mnkr. Generella statsbidrag och utjämning avviker negativt med -33 mnkr medan de riktade statsbidragen överstiger budget med 157 mnkr. De riktade statsbidragen är dock avsedda att användas i verksamheten vilket delvis ökar kostnaderna i förhållande till budget.

¹ Kommunallag (2017:725)

Region Dalarna

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Rapport

2020-04-07

Avvikelser för större kostnadsslag (mnkr):

<i>Kostnad</i>	<i>Avvikelse mot budget</i>
Inhyrd personal	-76
Köpt högspecialiserad vård	-29
Övrig köpt vård	-40
Läkemedel	+32

Soliditeten är fortfarande svag. Soliditetsmålet beskriver den långsiktiga betalningsförmågan. Inräknat samtliga pensionsåtaganden är soliditeten -77 procent, dvs Region Dalarnas skulder är 77% *högre* än tillgångarna.

Regionens resultatmål på 1 procent av skatteintäkter m m är enligt vår uppfattning för lågt. I regionplanen för 2019-2021 skrivs att resultatmålet år 2022 ska vara minst 2 procent. Vi ser det som positivt att målbambitionen höjs.

Resultatet i förhållande till balanskravet är positivt, + 7 mnkr.

1.2 Räkenskaperna och årsredovisningen

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av regionens resultat och ställning. Årsredovisningen har enligt vår bedömning i allt väsentligt upprättats i enlighet med den nya lagen LKBR och god redovisningssed.

Vi är kritiska mot avsaknaden av en ändamålsenlig utvärdering av om fullmäktiges mål uppnåtts. En sådan ska finnas i förvaltningsberättelsen, enligt LKBR 11 kap 8§.

1.3 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Finansiella mål

Vår bedömning är att regionens finansiella mål för 2019 sammantaget inte nås. Det ekonomiska resultatet är svagt och flera nämnder har negativa avvikelser mot budget.

Verksamhetsmässiga mål

Årsredovisningen saknar en utvärdering av verksamhetsmålen och vi kan därför inte göra en bedömning av måluppfyllelsen.

Utvärderingen av mål är en viktig del av årsredovisningen och ansvarsprövningen. Bestämmelser i kommunallagen, KL:

- 5 kap 1§: Fullmäktige fastställer mål och riktlinjer för verksamheten.
- 6 kap 6§: Nämnderna ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt de mål och riktlinjer fullmäktige beslutat.
- 11 kap 6§: Fullmäktige beslutar i budgeten om finansiella mål och verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning.

Region Dalarna

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Rapport

2020-04-07

- 12 kap 2§: Revisorerna ska bedöma om utfallet för verksamhet och ekonomi är förenligt med fastställda mål.

I lag om kommunal bokföring och redovisning, LKBR, stadgas i 11 kap 8§ att årsredovisningen i förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen och riktlinjerna för en god ekonomisk hushållning uppnåtts och följts.

Förvaltningsberättelsen innehåller en redogörelse för status i beslutade uppdrag men det finns ingen koppling till effekter, dvs mål.

Konsekvenserna av att en utvärdering inte görs blir bland annat att den politiska majoriteten inte kan redogöra för effekterna av den förda politiken och att varken minoritet eller allmänhet kan pröva effekterna och att varken revisorer eller fullmäktige har tillräckligt underlag för ansvarsprövningen.

1.4 Rekommendationer

Målstyrning

Vi rekommenderar även i år att målstyrningen och dokumentationen av styrningen sker på ett sådant sätt att målen kan mätas och nås och att en måluppföljning kan göras och utvärderas i årsredovisningen.

2 Bakgrund

Vi har av Region Dalarnas revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2019. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019.

Regionens revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska även pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

2.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag och lag om kommunal bokföring och redovisning
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Regioner, SKR
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionsred i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR² och Skyrev³. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i allt väsentligt men inte med absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkningen
- Balansräkningen
- Kassaflödesanalysen
- Noter
- Driftredovisning
- Investeringsredovisning

Vad gäller avsättning och ansvarsförbindelse avseende pensionsåtagandet har vi förlitat oss på de uppgifter regionen har erhållit från pensionsadministratören KPA. Vi har i vår granskning inte gjort någon aktuariell granskning.

Granskningen av bokslut och årsredovisning har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen samt revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag. Översiktlig analys av övriga poster.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser regionens årsredovisning. Årsredovisningen upprättas av regionstyrelsen. I Regionstyrelsens ansvar ingår även att säkerställa att organisation, system, rutiner och administrativa processer är ändamålsenligt utformade. Regionstyrelsen har även ett uppsiktsansvar över övriga nämnders interna kontroll.

Regionstyrelsen ansvarar även för sin del av årsredovisningen, dvs de siffror, texter och annan information som avser regionstyrelsens verksamheter och ansvar samt för den egna interna kontrollen. Övriga nämnder har ett ansvar för att de siffror, texter och annan information som avser den egna nämnden samt den interna kontrollen i den egna nämnden.

² Sveriges Kommuner och Regioner

³ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

Region Dalarna

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Rapport

2020-04-07

Rapporten är saklighetsgranskad av t f ekonomidirektör m fl ekonomer med ansvar för upprättandet av årsredovisningen.

3 Resultat av granskningen

3.1 Årsredovisningen

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för 2019. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen i syfte att inhämta tillräckliga revisionsbevis för granskning av de finansiella delarna i årsredovisningen.

Vi har även granskat att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen, driftredovisningen och investeringsredovisningen är förenlig med de finansiella rapporterna.

3.1.1 Innehåll

Vi har stämt av innehållet på övergripande nivå i årsredovisningen mot krav enligt lag om kommunal bokföring och redovisning, LKBR:

<i>Innehållskrav enligt LKBR</i>	<i>Ingår i Region Dalarnas årsredovisning 2019</i>
Resultaträkning	Ja
- Jämförelsetal f å	Ja
- Omräkning f å om ny princip	Ja
Balansräkning	Ja
- Jämförelsetal f å	Ja
- Omräkning f å om ny princip	Ja
Kassaflödesanalys	Ja
Noter, information om	Ja
- Principer	Ja
- Särredovisningar	Ja
- Nyttjandeperiod materiella genomsnittlig	Ja
- Räkenskapsrevision kostnad	Ja
- Koncernföretag	Ja
Driftredovisning	Ja
- Budgetjämförelse	Ja
Investeringsredovisning	Ja
Förvaltningsberättelse	Ja
- Utveckling av verksamheten	Ja
- Viktiga förhållanden resultat och ekonomisk ställning	Ja
- Händelser av väsentlig betydelse (under eller efter verksamhetsåret)	Ja
- Förväntad utveckling	Ja
- Väsentliga personalförhållanden	Ja
<i>Inklusive sjukfrånvaro</i>	Ja

Region Dalarna

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Rapport

2020-04-07

- Andra förhållanden av betydelse för styrning och uppföljning	Ja
- God ekonomisk hushållning	Ja
<i>Inklusive utvärdering av mål och riktlinjer</i>	Nej, inte verksamhetsmål
- Ekonomisk ställning	Ja
- Balanskravsutredning	Ja
- Den kommunala koncernen	Ja
- Privata utförare	Ja

Årsredovisningen innehåller på övergripande nivå de avsnitt som lagen kräver, med undantag för en utvärdering av måluppfyllelse för verksamhetsmål. Skälet till att en sådan utvärdering inte lämnas uppges vara brister i styrelse och nämnders uppföljningar av verksamhetsmålen. Årsredovisningens redovisning av måluppfyllelse är därför endast fragmentarisk. Ytterligare kommentarer ges under avsnitt 3.4.2.

Bedömning

Vår bedömning är att årsredovisningens övergripande innehåll följer lagen, med undantag för den utvärdering av om målen och riktlinjerna för en god ekonomisk hushållning som ska ges enligt LKBR 11 kap 8§.

3.1.2 Överskådlighet

Lagkrav

Enligt LKBR 4 kap 2§ ska årsredovisningen upprättas på ett överskådligt sätt. Lagen kräver inte att innehållet ska ha en specifik ordningsföljd.

Kommentarer till årsredovisningen

Region Dalarna har valt att använda följande struktur:

1. Förvaltningsberättelse
2. Finansiella rapporter
3. Driftredovisning
4. Investeringsredovisning

Totalt innehåller årsredovisningen ca 50 sidor, att jämföra med 102 sidor 2018.

Bedömning

Vår bedömning är att årsredovisningen har en struktur som ger överskådlighet för läsaren.

3.1.3 Rättvisande bild

Lagkrav

Enligt LKBR 4 kap 3§ ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunens eller regionens ekonomiska ställning. Om det behövs för att bilden ska bli rättvisande, ska ytterligare upplysningar lämnas i en not.

Region Dalarna

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Rapport

2020-04-07

Kommentarer till årsredovisningen

I tolkningen av resultatet är det av stor betydelse att skilja på resultat från ordinarie verksamhet och resultat av tillfällig karaktär, t ex reavinster vid försäljning av tillgångar eller orealiserade värdeförändringar. I redovisningen av finansiella mål på sidan 18 i årsredovisningen använder regionen ett resultat som är rensat från orealiserad värdeförändring.

I analysen av den ekonomiska ställningen ska även pensionsåtaganden som inte redovisas i balansräkningen beaktas. Så sker i redovisningen av finansiella mål och nyckeltal i förvaltningsberättelsen där soliditeten redovisas både med och utan dessa pensionsåtaganden.

I analysen av den ekonomiska ställningen bör upplysning även ske av stora förändringar av marknadsvärden på finansiella placeringar efter verksamhetsårets utgång. Sådan upplysning lämnas i förvaltningsberättelsen där oron på de finansiella marknaderna i samband med pandemins utbredning kommenteras. Per 18 mars har återlånade pensionsmedel ökat med 153 mnkr på grund av att börskurser rasat. Konkret innebär det att den intäkt Region Dalarna hade på 148 mnkr under 2019 genom ökning av marknadsvärdet på finansiella placeringar helt raderats under 2020.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av regionens finansiella resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.

Vi bedömer i stort att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av regionens finansiella resultat och ställning.

3.2 Redovisningsprinciper

Under avsnittet Redovisningsprinciper upplyses att regionen iakttar de grundläggande redovisningsprinciper som anges i LKBR 4 kap 4§ och generellt följer Rådet för kommunal redovisning (RKR) utgivna rekommendationer.

Vi har inte i vår granskning gjort några iakttagelser om väsentliga avvikelser från lag och god sed i den finansiella rapporteringen.

Bedömning

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att regionen i huvudsak efterlever LKBR och RKRs rekommendationer.

3.3 Balanskrav

En region ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet som redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år.

I KL stadgas även att en region ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Region Dalarna

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Rapport

2020-04-07

Av redogörelsen i förvaltningsberättelsen framgår att årets resultatmässiga överskott på 155 mnkr ska justeras med -148 mnkr avseende orealiserade vinster och förluster i värdepapper, varefter årets resultat enligt balanskravet uppgår till +7 mnkr.

Bedömning

Vår bedömning är att årets balanskravsresultat är korrekt beräknat och redovisat och att balanskravet nås.

3.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

3.4.1 Finansiella mål

Uppföljning av regionens finansiella mål för 2019:

<i>Mål</i>	<i>Utfall</i>	<i>Uppfyllelse enligt vår bedömning</i>
Årets resultat +100 mnkr	Ett överskott på 7 mnkr, enligt balanskravet	Målet har inte nåtts
Resultat enligt balanskrav minst 1% av skatte- och statsbidragsintäkter m m	Ett överskott på 7 mnkr, motsvarande 0,1%	Målet har inte nåtts
Styrelse och nämnder ska klara sin budget	Underskott i regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och kollektivtrafiknämnden	Målet har inte nåtts
Finansiell placering ska matcha pensionsskuldens utveckling och därutöver öka avsättning med minst 400 mnkr per år	De finansiella placeringarna har ökat mer än pensionskulden	Målet har nåtts

Bedömning

Vår samlade bedömning av de finansiella målen är att regionen inte nått de finansiella målen för 2019.

3.4.2 Verksamhetsmål

Inför 2019 fastställde regionfullmäktige sju övergripande mål i regionplanen för 2019. Till dessa mål fastställdes totalt 62 uppdrag.

Region Dalarna

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Rapport

2020-04-07

I delårsrapporten redovisades en uppföljning av totalt 131 fastställda mål. Av dessa bedömdes 58 nås, 58 delvis nås och 7 att inte nås. Av redovisningen framgick dock att underliggande redovisningar saknades i några fall och att nämnderna i några fall redovisat direkt på de övergripande målen utan nedbrutna mål. Nämndernas redovisning av måluppfyllelse var ofullständig och skedde inte på enhetliga nivåer. Med det bristfälliga underlaget ansåg vi att vi inte kunde bedöma om resultatet i delårsrapporten var förenligt med av fullmäktige fastställda verksamhetsmål.

I årsredovisningen ges ingen sammanhängande uppföljning av måluppfyllelse. Däremot informeras om processen för målstyrning, i förvaltningsberättelsen. Vidare ges information om status för beslutade uppdrag inom respektive mål.

På revisorernas uppdrag genomförde vi 2018-2019 en granskning av regionens målstyrning. Vi lämnade en hel del kritik över att målstyrningen under 2018 i stora delar saknades. I den rapport vi avlämnade i mars 2019 skrev vi dock:

I de intervjuer vi genomfört har framförts att de strategiska mål som fastställts för 2019 har en konkretiseringsnivå som gör dem lättare att använda som styrningsinstrument och därmed lättare att mäta och utvärdera än de strategiska mål som gällde för 2018.

Vidare konstaterade vi att Hälso- och sjukvårdsnämnden på sitt sammanträde 2019-01-29 beslutat om övergripande och detaljerat styrkort och vår bedömning var att nämnden hade förutsättningar att förbättra målstyrningen och uppföljningen under 2019.

När vi nu granskar årsredovisningen för 2019 tvingas vi konstatera att årsredovisningen saknar en sammanhängande uppföljning av måluppfyllelse för verksamhetsmål och att skälet till att en sådan utvärdering inte lämnas uppges vara brister i styrelse och nämnders uppföljningar av verksamhetsmålen.

Bedömning

Det är inte möjligt att bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de fastställda målen.

En konsekvens av denna brist är att revisorerna inte kan utföra sin uppgift enligt kommunallagen 12 kap 2§, att bedöma om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Inte heller allmänhet, väljare, skattebetalare, media m fl kan bedöma om den politiska majoritetens mål för verksamheten uppnåtts med de beslut och den ledning och styrning av verksamheten som skett.

Varken revisorer eller fullmäktige har tillräckligt underlag för ansvarsprövningen.

Region Dalarna

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Rapport

2020-04-07

3.5 Resultaträkning

3.5.1 Resultatanalys

<i>Mnkr</i>	<i>Utfall 2019</i>	<i>Budget 2019</i>	<i>Utfall 2018 ju- sterat</i>	<i>Utfall 2018 i ÅR 2018</i>
Verksamhetens intäkter	2 096	1 766	1 861	1 861
Jämförelsestörande reavinst	-	-	34	34
Verksamhetens kostnader	-11 106	-10 737	-10 604	-10 604
Avskrivningar	-380	-350	-359	-359
Verksamhetens nettokostnader	-9 390	-9 321	-9 068	-9 068
Skatteintäkter	7 047	7 042	6 844	6 844
Generella statsbidrag och utjämning	2 457	2 490	2 323	2 323
Verksamhetens resultat	114	211	99	99
Finansiella intäkter	158	5	8	8
Jämförelsestörande finansiella poster	-	-	47	47
Finansiella kostnader	-117	-116	-158	-89
Resultat efter finansiella poster	155	100	-4	65
Årets resultat	155	100	-4	65

Kommentar till resultaträkningen

I analysen av det ekonomiska resultatet bör justering göras för den orealiserade värdeökningen på finansiella placeringar som uppgick till 148 mnkr. Vid tidpunkten för denna rapportens avgivande har hela värdeökningen 2019 raderats under 2020 på grund av den oro som uppstått på finansmarknaderna av Corona-pandemin.

Resultatet 2019 exklusive den orealiserade vinsten på finansiella placeringar uppgick till 7 mnkr, en negativ avvikelse mot budget med -93 mnkr. Resultatet är även långt från det finansiella målet.

I resultatet ingår vidare riktade statsbidrag som överstiger budget med 157 mnkr. Beslut om bidrag kom rörande flera bidrag sent under året och har därför inte hunnit användas på avsett sätt. Delar av bidragen avser kostnader regionen haft tidigare än 2019. Vår bedömning är att regionens faktiska resultat för 2019 är ett underskott.

Totalkostnaden för inhyrd personal uppgick till 244 mnkr, samma nivå som 2018 men 76 mnkr högre än budget.

Kostnader för köpt vård, valfrihet, vårdgaranti och oremitterad vård uppgick till 141 mnkr, en ökning med 19 mnkr jämfört med 2018 och 40 mnkr högre än budget.

Köp av högspecialiserad vård uppgick till 603 mnkr, en ökning med 8% jämfört med 2018 och 29 mnkr högre än budget.

Region Dalarna

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Rapport

2020-04-07

Kostnader för läkemedel ökade med 18 mnkr jämfört med 2018 men utfallet var 32 mnkr lägre än budget, vilket förklaras av att vissa volymer blev lägre än förväntat.

3.5.2 Driftsredovisningen

3.5.2.1 Övergripande

Utfallet för styrelse och nämnder:

Styrelse/nämnd	Budgetavvikelse 2019	Budgetavvikelse 2018
Regionstyrelsen	-60	+78
Hälso- och sjukvårdsnämnd	-29	-118
Fastighetsnämnd	+23	+44
Servicenämnd	+2	+1
Kultur- och bildningsnämnd	-3	-2
Tandvårdsnämnd	3	-19
Kollektivtrafiknämnd	-11	-3
Gemensam nämnd hjälpmedel	3	-
Regional utvecklingsnämnd	3	-
Övrigt	0	3
<i>Totalt</i>	<i>-69</i>	<i>-16</i>

3.5.2.2 Regionstyrelsen

Regionstyrelsens negativa resultat har uppkommit bland annat genom:

- Riktade statsbidrag har fördelats ut till verksamheterna mer än vad som planerats, -24 mnkr
- Kostnaden för pensioner är väsentligt högre än budgeterat, -48 mnkr

3.5.2.3 Hälso- och sjukvården

Driftredovisningen inom hälso- och sjukvården:

Division	Budgetavvikelse 2019	Budgetavvikelse 2018	Budgetavvikelse 2017	Budgetavvikelse 2016
Medicin	+2	+2	-11	+32
Kirurgi	-37	-106	-101	-51
Psykiatri	+7	-13	0	+45
Primärvård	-27	+32	-23	+53
HS gemensamt	+19	-29	+36	-137
Medicinsk service	+6	-	-	-
<i>Totalt</i>	<i>-30</i>	<i>-115</i>	<i>-99</i>	<i>-58</i>

Kirurgins underskott förklaras i årsredovisningen med "en ingående obalans".

Region Dalarna

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Rapport

2020-04-07

Primärvårdens underskott på -27 mnkr avser avvikelser mot budget som uppgick till +42 mnkr. Divisionens resultat uppgick således till +15 mnkr. Kostnader för inhyrd personal är 15 mnkr högre än budget och kostnader för läkemedel 13 mnkr högre än budget.

Division HS gemensamt har ett resultat på -23 mnkr. Budgeten var dock ett underskott på -42 mnkr, inklusive "en ingående obalans" för ofinansierad verksamhet i övriga divisioner med 22 mnkr. Den positiva avvikelser mot budget förklaras av intäkter för varaktig vård för nyanlända, som delvis avser kostnader före 2019.

3.5.2.4 Fastighetsnämnd

Det positiva resultatet förklaras framför allt av att avskrivningar och räntor är lägre som följd av att investeringsprojekt senarelagts.

3.5.2.5 Kollektivtrafiknämnd

Resultatet är ett underskott på -11 mnkr.

Största avvikelser redovisas inom linjetrafik och skoltrafik. Orsaker är förändringar i trafikutförandet och ökning av avtalade indexkostnader.

3.6 Balansräkning

Översiktlig ekonomisk jämförelse för 2018-2019:

<i>Belopp i mnkr</i>	<i>2019-12-31</i>	<i>2018-12-31 justerad</i>	<i>2018-12-31 i ÅR 2018</i>
Anläggningstillgångar	3 372	3 181	3 181
Omsättningstillgångar	2 409	2 025	2 025
Summa tillgångar	5 782	5 206	5 206
Eget kapital	236	58	59
Avsättningar	3 554	3 208	3 208
Långfristiga skulder	203	304	304
Kortfristiga skulder	1 790	1 636	1 636
Summa eget kapital, avsättn o skulder	5 782	5 206	5 206
Ej skuldförda pensionsförbindelser	4 696	4 632	4 632
Eget kapital inkl ej skuldförda pensioner	-4 460	-4 574	-4 573

Region Dalarna

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Rapport

2020-04-07

Nyckeltal

%	2019-12-31	2018-12-31 <i>justerad</i>	2018-12-31 <i>i ÅR 2018</i>
Balanslikviditet	135	124	124
Balanslikviditet exkl pensionsmedel	60	75	75
Soliditet	4	1	1
Soliditet inkl ej bokförd pensionsskuld	-77	-88	-88

Kommentar till balansräkningen

Soliditeten visar betalningsförmågan på lång sikt. Regionens soliditet uppgår enligt balansräkningen till 4 % och med hänsyn taget till ansvarsförpliktelserna, d.v.s. pensionskulden intjänad före 1998 som inte redovisas som skuld i redovisningen, till -77 %.

Om justering görs för värdenedgången under 2020 på placeringstillgångar blir soliditetstalen 1% respektive -80%.

Genomsnittet för regionerna i Sverige är en soliditet på 20% utifrån balansräkningen och på -19% inräknat samtliga pensionsåtaganden. Omräknat i pengar har Regionen skulder och pensionsåtaganden som är ca 3,4 miljarder kr högre än regionerna i genomsnitt.

Likviditetstalen visar betalningsförmågan på kort sikt och den är på en rimlig nivå.

Bedömning

Region Dalarna har en fortsatt svag ekonomisk ställning. Positivt är att ca 1,2 miljarder kr har placerats i en pensionsportfölj med syfte att över tid bidra till betalning av pensionsåtagandena som totalt uppgår till drygt 8 miljarder kr. I övrigt är den långfristiga upplåningen begränsad men kan komma att behöva ökas de närmaste åren för att finansiera relativt stora investeringsbehov.

Effekterna av Corona-pandemin kan idag inte bedömas.

3.7 Kassaflöde

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Regionens kassaflöde från den löpande verksamheten var positiv med 927 mnkr medan investeringarna påverkade kassan negativt med -571 mnkr. Den långfristiga upplåningen minskade med 100 mnkr och de likvida medlen inklusive placerade medel ökade med 256 mnkr. Av ökningen avsåg dock 148 mnkr en orealiserad värdeökning som per dagens datum är uttraderad.

Region Dalarna

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Rapport

2020-04-07

3.8 Investeringsredovisning

Av investeringsredovisningen framgår att regionen investerat för 560 mnkr under 2019, 172 mnkr lägre än budget. Genomförandegraden motsvarade 77 procent av budget.

Stora delar av investeringarna avser fastigheter. Förklaringar uppges vara ett åldrat fastighetsbestånd, snabb medicinteknisk utveckling och ökade samhällskrav.

2020-04-07

KPMG AB

Bo Ädel

Bo Ädel

Auktoriserad revisor

Margareta Sandberg

Margareta Sandberg

Auktoriserad revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.